

Уманський національний
університет садівництва

Факультет економіки і
підприємництва

Кафедра економіки

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Економічна політика держави»

Рівень вищої освіти:	<u>перший (бакалаврський)</u>
Спеціальність:	<u>051 Економіка</u>
Освітня програма:	<u>Економіка</u>
Семестр:	<u>8 (6)</u>
Курс (рік навчання):	<u>4 (3)</u>
Форма навчання:	<u>денна</u>
Кількість кредитів ЄКТС:	<u>3,5</u>
Мова викладання:	<u>українська</u>
Обов'язкова/вибіркова:	<u>обов'язкова</u>

Лектор курсу	Людмила Смолій
Профайл лектора	https://ket.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/vikladachi-ta-spivrobotniki/smolij-lyudmila-vasilivna.html
Контактна інформація лектора (e-mail)	lsmolij@udau.edu.ua
Сторінка курсу в MOODLE	https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=1612

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу	формування у студентів ґрунтовних знань щодо закономірностей формування і реалізації економічної політики, теоретичних та практичних аспектів регулюючої діяльності державних інститутів у трансформаційних економіках
Завдання курсу	<ul style="list-style-type: none"> ➤ розуміння причин, видів та інструментів економічної політики; ➤ опанування теоретичних засад економічної діяльності, ролі та функцій держави в умовах досконалої і недосконалої конкуренції; ➤ дослідження економічного механізму фінансової і грошово-кредитної політики у перехідній економіці; ➤ формування творчого, самостійного та раціонального економічного мислення щодо соціального виміру економічної політики; ➤ дослідження чинників, що покладені в основу сучасної економічної політики трансформаційних економік світу.
Компетентності	<ul style="list-style-type: none"> ➤ здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях. ➤ розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави. ➤ здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію. ➤ здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків. ➤ здатність до розуміння специфіки соціально-економічних взаємовідносин та особливостей функціонування економічних суб'єктів в аграрній галузі.
Програмні результати навчання	<ul style="list-style-type: none"> ➤ застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади). ➤ усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави. ➤ виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків. ➤ оволодіти практичним інструментарієм організації й ведення економічної діяльності та обґрунтування ефективних господарських рішень економічними суб'єктами з врахуванням галузевої специфіки аграрної економіки

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції / практичні (семінарські, лабораторні))	Зміст тем курсу	Завдання	Оціню- вання (балів)
Змістовий модуль 1				
Тема 1. Сутність, цілі та еволюція концепцій економічної політики	2/2	Економічна діяльність держави. Сутність, цілі та завдання економічної політики. Принципи реалізації економічної політики держави. Об'єкти, суб'єкти та головні важелі економічної політики. Джерела формування економічної політики. Економіка і політика: їх взаємозв'язок. Роль економічної політики в альтернативних економічних системах. Інструменти та методи сучасної економічної політики. Адміністративні методи: галузі ефективного застосування. Стратегічне та індикативне планування. Економічне, експертне та сценарне прогнозування. Програмування сучасної економіки. Інституціональні засади економічної політики.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	6
Тема 2. Фіскальна та монетарна політика як складові фінансової стабілізації в трансформаційній економіці. Валютна політика.	2/2	Цілі, функції та інструменти фіскальної політики в умовах системної трансформації економіки. Аналіз фіскальної політики у трансформаційній економіці. Інфляція та моделі фіскальної політики держави. Монетарна політика та особливості її реалізації в Україні. Політика регулювання грошового обігу. Політика регулювання банківського відсотка. Дисконтна політика. Політика на валютному ринку. Механізм операцій з валютою. Політика у галузі валютного курсу.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	6
Topic 3. Price and anti-inflation policy * (Тема 3. Цінова та антиінфляційна політика)	2/2	Peculiarities of the price strategy and tactics of the state at different stages of economic development. Internal and external factors influencing pricing. Policy of internal and external prices. Dumping prices. Depreciation of the money supply as a destabilizing factor of economic development. The impact of inflation on incomes and volumes of national production. Forms and consequences of inflation. Program of anti-inflationary measures. The main methods of combating inflation	Processing of lecture material. Completing practical tasks given in the instructional and methodological materials, passing testing in the Moodle electronic learning support system	6
Тема 4. Зайнятість, доходи населення та соціальна політика в умовах ринкових перетворень	2/2	Основні заходи регулювання зайнятості та збалансування ринку праці. Система державного управління ринком праці. Диференціація населення за рівнем доходів. Економічне стимулювання. Соціальний захист населення. Політика забезпечення населення та захисту споживача. Упорядкування системи державного пенсійного забезпечення. Розмежування джерел фінансування пенсій. Допомога по безробіттю як форма соціального забезпечення.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	6

		Основна мета, завдання та основні напрями соціальної політики держави. Соціальна політика як необхідна умова функціонування соціальної держави. Соціальні стандарти та соціальні гарантії в системі соціальної політики України.		
Модульний контроль				8
Змістовий модуль 2				
Тема 5. Структурна та промислова політика. Політика відродження і підтримки національного товаровиробника та нарощування експортного потенціалу	1/4	Основні напрями структурної політики та реструктуризації національного виробництва. Концепція промислової політики України. Передумови здійснення промислової політики. Стратегія розвитку базових галузей промисловості. Нарощування експортного потенціалу шляхом розширення вітчизняного виробництва конкурентоспроможної та імпортозамінної продукції. Забезпечення експортної спеціалізації у високотехнологічних підгалузях. Скорочення некритичного імпорту; розширення асортименту імпортозамінної продукції; стимулювання виробництва, залежного від імпорту сировини, матеріалів і комплектуючих.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	6
Тема 6. Політика розвитку аграрного сектору економіки	1*/4	Специфіка сільськогосподарського виробництва. Цілі та пріоритети аграрної політики. Інститути та інструменти аграрної політики. Стабілізація і нарощування виробництва в аграрному секторі. Різноманітність форм господарювання в аграрному секторі. Створення умов для поліпшення матеріально-технічної бази аграрного виробництва. Залучення вітчизняних та іноземних інвестицій у структурну перебудову аграрного виробництва. Впровадження енерго- та ресурсозберігаючих технологій і високопродуктивного устаткування, комплексного використання сільськогосподарської, лісової, рибної сировини та підвищення ступеня їх переробки. Державна підтримка аграрного сектору економіки як механізм реалізації аграрної політики.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань для самостійної роботи згідно з методичними рекомендаціями. Проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	6
Тема 7. Регіональна, науково-технологічна, інноваційна та інвестиційна політика	2/2	Концепція державної регіональної економічної політики. Удосконалення державного регулювання розвитку регіонів і підвищення ролі та відповідальності місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування в їх соціально-економічному розвитку. Нова науково-технологічна політика: опір на вітчизняні наукові та конструкторські розробки світового рівня. Сутність інноваційної політики держави. Основна мета, завдання та напрями інвестиційної діяльності. Роль держави в регулюванні та активізації інвестиційної діяльності.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	6

		Пріоритетні напрями інвестиційної політики		
Тема 8. Зовнішньоекономічна та митна політика	2/2	Мета, завдання та пріоритетні напрями зовнішньоекономічної політики. Об'єктивна необхідність інтеграції України у світове співтовариство. Основні положення концепції розвитку зовнішньоекономічної політики України. Протекціонізм і система "закритого ринку". Монополія, інтенсивність та ефективність зовнішньої торгівлі. Ефективність розширення експорту та обмеження імпорту. Ефективність спільної підприємницької діяльності. Шляхи забезпечення ефективності платіжного балансу. Поняття митної політики. Зміст і принципи митного регулювання. Митні тарифи, квоти та ліцензії. Економічна ефективність діяльності митних служб. Роль міжнародної допомоги в економічному розвитку України.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	6
Тема 9. Формування економічної політики в Україні в умовах трансформації та реформування економіки	2/2	Економічне становище України та основні напрямки економічної політики в період переходу до ринкових відносин. Ефективність економічної політики в умовах нестабільного середовища. Соціальна спрямованість економічної політики в умовах реформування української економіки. Глобалізація і трансформація економічної системи в Україні. Основні тенденції та інституціональні форми глобалізації, їх вплив на трансформаційні процеси в Україні. Необхідність реформування економічної політики в Україні в умовах євроінтеграції. Реформування державної економічної політики України як чинник стійкого розвитку. Стратегічні напрями та заходи реформування економічної політики України	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	6
Модульний контроль				8
Всього за семестр	16/22			70
Екзамен				30
Всього за курс				100

*залучений стейкхолдер для спільного проведення аудиторного заняття

* тема викладається англійською мовою

**Розподіл балів, присвоюваних студентам при вивченні дисципліни
«Економічна політика держави»**

	Поточний (модульний контроль)										Підсумковий контроль	Сума	
	Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2							
Кількість балів за змістовий модуль	32 бали					38 балів							
Теми	T 1	T 2	T 3	T 4	Модульний контроль (8 балів)	T 5	T 6	T 7	T 8	T 9	Модульний контроль (8 балів)	30	100
Кількість балів за видами робіт, всього:	6	6	6	6		6	6	6	6	6			
вт.ч.: активність на семінарських заняттях	4	4	4	4		4	4	4	4	4			
виконання самостійної роботи	2	2	2	2		2	2	2	2	2			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання

ПОЛІТИКИ КУРСУ

Політика оцінювання	В основу рейтингового оцінювання знань закладена 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати здобувач за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи, модульного контролю, підсумкового контролю тощо). Встановлюється, що при вивченні дисципліни до моменту підсумкового контролю (іспиту) здобувач може набрати максимально 70 балів. На підсумковому контролі (іспит) здобувач може набрати максимально 30 балів, що в сумі і дає 100 балів.
Політика щодо академічної доброчесності	Під час підготовки письмових робіт, проведення контрольних заходів здобувачі повинні дотримуватися правил академічної доброчесності, які визначено Кодексом доброчесності Уманського НУС (https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/kodeks-akademichnoi-dobrochesnosti-unus-2019-1.pdf). Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (за погодженням із деканом факультету)